

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І. МЕЧНИКОВА

Факультет романо-германської філології
Кафедра лексикології і стилістики англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної роботи

професор Хмарський В.М.

" ____ " _____ 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Художня, наукова і мас-медійна комунікація як об'єкт лінгвістичних досліджень

Рівень вищої освіти Третій (доктор філософії)

Спеціальність 035 Філологія

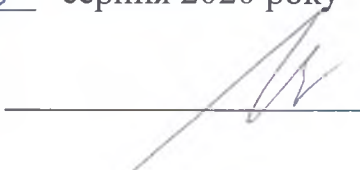
2020 рік

Розробник: Колегаєва Ірина Михайлівна докторфілологічних наук, професор,
завідувачка кафедри лексикології і стилістики англійської мови

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри лексикології і стилістики
англійської мови

Протокол № 1 від "30" серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Колегаєва І.М.

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією
(НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "31" серпня 2020 року

Голова НМК

Телецька Т.В.

Вступ

Навчальна програма дисципліни **"Художня, наукова і мас-медійна комунікація як об'єкт лінгвістичних досліджень"** складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії спеціальності 035 Філологія.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є три базові різновиди комунікації (художня, наукова, мас-медійна), які досліджуються з точки зору сучасної лінгвістики.

Місце навчальної дисципліни в структурі освітнього процесу. Викладається на першому році навчання (2-й семестр).

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Монокодова VS полікодова комунікація як об'єкт вивчення
2. Первинна VS вторинна комунікація в художньому, науковому і мас-медійному дискурсі.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомити здобувачів освіти із засадами комунікативної лінгвістики у її різностильовому розгалуженні; сформувані *теоретичні знання* у галузі трьох видів сучасного дискурсу: художнього, наукового і мас-медійного, а також сприяти поглибленню *практичних навичок* у ефективній комунікації в кожному із різновидів, передовсім у науковій комунікації.

Завдання: викладення існуючих теоретичних підходів до вивчення людської комунікації у її переломленні в різних видах спілкування: художнього, наукового, мас-медійного; з'ясування специфіки комунікативних ролей адресанта і адресата у кожному типі комунікації; вироблення у слухачів свідомого ставлення до завдань, цілей, прийомів, використовуваних у кожному типі спілкування; навчання навичкам ефективного реалізації комунікативної ролі адресанта (передусім у науковій комунікації) і адресата (у всіх трьох типах).

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких **компетентностей**:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК-4. Здатність спілкуватися з науковою спільнотою українською та іноземною (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) мовами з метою презентації та обговорення результатів своєї наукової роботи в усній та письмовій формі.

ЗК-5. Усвідомлення необхідності та дотримання норм наукової етики.

ЗК-7. Здатність до участі в роботі вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективів.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК-2. Здатність збирати дані для філологічного дослідження, систематизувати та інтерпретувати їх.

СК-4. Здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань у галузі філології на основі розуміння їх природи, чинників впливу, тенденцій розвитку із використанням теоретичних і експериментальних методів.

СК-6. Здатність планувати й організовувати професійну і науково-інноваційну діяльність у галузі філології, зокрема в ситуаціях, що потребують нових стратегічних підходів.

Програмні результати навчання:

ПРН-3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію;

ПРН-4. Обирати адекватну предмету філологічного дослідження методологію, запроваджувати сучасні методи наукових досліджень для розв'язання широкого кола проблем і завдань у галузі філології;

ПРН-6. Планувати, ініціювати й здійснювати розробку дослідницько-інноваційних проєктів, організовувати роботу дослідницьких колективів;

ПРН-8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності;

ПРН-9. Ефективно спілкуватися і взаємодіяти в науковому просторі, зокрема й міжнародному, для розв'язання різноманітних фахових вузькоспеціальних і загальних завдань у галузі філології та міждисциплінарних досліджень;

ПРН-10. Презентувати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземною мовами в усній та писемній формі: продукувати і грамотно оформлювати різножанрові наукові тексти відповідно до сучасних вимог (стаття, есе, презентація, виступ на конференції, публічна науково-популярна чи наукова лекція тощо);

ПРН-12. Реалізовувати стратегії дослідницького самовдосконалення та обирати засоби саморозвитку.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, що становить 3 кредити ЄКТС.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Монокодова VS полікодова комунікація як об'єкт вивчення

Тема 1. Базові термінопоняття теорії комунікації: знак, код, вербалізація, кодування/декодування повідомлення, адресант, адресат,

Тема 2. Вербальна, невербальна комунікація. Переваги і недоліки кожного із цих різновидів в умовах усної і письмової, контактної і дистанційної

комунікації. Особливості полікодової комунікації.

Тема 3. Монокодова VS полікодова комунікація в художньому, науковому і мас-медійному дискурсі. Методи дослідження кожного типу комунікації.

Змістовий модуль 2. Первинна VS вторинна комунікація в художньому, науковому і мас-медійному дискурсі.

Тема 4. Поняття первинності і вторинності (відтворюваності) комунікації.

Тема 5. Варіанти вторинної комунікації в художньому, науковому, мас-медійному дискурсі: цитування, переказ, посилання, алюзія. Їхні лінгвальні і паралінгвальні маркери.

Тема 6. Особливості відтворення попередньо існуючої/вигаданої комунікації у художньому, науковому, мас-медійному дискурсі. Поняття *плагіату* в термінах теорії комунікації. Принципи академічної доброчесності як регулятор комунікативної ролі адресанта в науковому дискурсі.

3. Рекомендована література

Основна

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація. – Київ, 2004.
2. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. – Київ, 2004.
3. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства. – Київ, 2000.
4. Овчинникова А. Мовленнєва комунікація та мистецтво мовлення. – Одеса, 1999.
5. Селіванова О.О. Основи теорії мовної комунікації. – Черкаси 2011.
6. Шевченко И.С. Основы теории языковой коммуникации. – Харьков, 2008.

Додаткова

1. Иссерс О. С. Коммуникативная стратегия и тактика. – М., 2003.
2. Колшанский Г. В. Коммуникативная функция и структура языка. – М., 1984.
3. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. – К, 2008.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://www.communicationstudies.com/communication-lectures-and-communication-courses>
2. <http://kolegaeva.onu.edu.ua/staty>

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Залік

5. Методи діагностики успішності навчання

Оцінювання усних відповідей, письмових завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, усна відповідь під час складання заліку.